

Årsplan 2017-2018

Spurvegården barnehage

Innhold

Dette bør du vite om barnehagen	3
Barnehagens formål.....	3
Presentasjon av Spurvegården.....	5
Fau- representanter:.....	6
Barnehagens mål og satsingsområder 2017-2018.....	7
Barns medvirkning	10
Sosial kompetanse	10
Omsorg	12
Danning.....	12
Lek	12
Læring	13
Fagområdene i Rammeplanen	13
Progresjonsplan.....	13
Barnehagens planverktøy	14
Planlegging, dokumentasjon og vurdering	14
Sammenheng barnehage – skole.....	15
Tilvenning	15
Overgang nye avdelinger	15
Foreldremedvirkning	16
Årskalender.....	17
Link til Hurum kommunes hjemmeside:.....	17
Link til Hurum kommunens vedtekter:	17
Vedlegg 1.....	18

Dette bør du vite om barnehagen

Lover og rammer for barnehagen

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver er en forskrift til lov om barnehager. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen redegjør for barnehagens samfunnsmandat, innholdet skal synliggjøres i årsplanene til barnehagene.

Årsplanen

Alle barnehager er pålagt gjennom lov og Rammeplan å skrive en egen årsplan. Den skal presentere barnehagen på en slik måte at det tydelig kommer frem hvordan personalet jobber med områdene i rammeplanen. I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hvordan vi vil, bør og drive barnehagen. Så en beskrivelse av hvordan vi gjennomfører dette i praksis.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber barnehager er pålagt taushetsplikt og må skrive under et taushetsløfte i forhold til informasjon vedrørende barn, de foresatte og personalet.

Videre må alle som jobber i barnehagen legge frem politiattest ved tiltredelse. Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep.

Barnehagen har mange samarbeidspartnere. Det er blant annet Pedagogisk psykologisk tjeneste(PPT), helsestasjon, barnevern, skole og Familiens hus.

Barnehagen har en lovpålagt opplysningsplikt til barnevernet som gjelder forhold de blir kjent med der barnets helse og utvikling står i fare. Foreldre vil alltid bli informert og involvert i saker som gjelder deres barn.

Barnehagens formål

Barnehage og skole har fra 2010 endret sine formål slik at de er mer i samsvar med hverandre. Den nye formålsparagrafen ivaretar vår kulturelle tradisjon og mangfold og uttrykker felles verdier. Formålet er forankret i menneskerettighetene og bygger på felles verdier.

Barnehagens formål slår fast at barnehagen skal stå for et helhetlig læringssyn der omsorg og lek, læring og danning skal være grunnlag for barns allsidige utvikling. Formålsbestemmelsen tydeliggjør barnehagens samfunnsmandat, og det stilles høye krav til barnehagepersonalet som skal partiskere disse verdiene i daglig samspill med barna og i samarbeid med foreldrene.

Barnehageloven § 1. - Formålet lyder slik:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg, lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på respekt for menneskeverdet, på åndsfrihet, nestekjærlighet, likeverd og solidaritet, slik disse grunnleggende verdiene kommer til uttrykk i kristen og humanistisk tradisjon og i ulike religioner og livssyn, og slik de er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Hurum er en flerkulturell kommune med et mangfold når det gjelder livssyn og religion. Dette møter vi også i barnehagene. Barnehagen skal lære barn om tro og verdier og inkludere alle barn i dette arbeidet. Religiøs oppdragelse er foreldrenes ansvar. Barnehagens besøk i ulike trossamfunn, samt markering og formidling av høytider må skje i nær forståelse med barnas hjem. Det er derfor viktig å involvere de foresatte og samarbeidsutvalget om barnehagens planer.

Spurvegården utgjør to av de fem kommunale barnehagene i Hurum kommune. Vår felles visjon i Hurum er. «**Hurum barnehagen - et godt grunnlag for livslang læring**». Skal vi lykkes med å dette, så samles vi om et felles grunnlag for arbeidet vårt i Spurvegården.

«Spurvegården barnehage har et trygt og tilpasset læringsmiljø som utvikler rause og lekne barn med god selvfølelse»

Derfor kan vi si dette:

- Barns aktive medvirkning påvirker hverdagen.
- Trygt og tilpasset læringsmiljø som inviterer til lek og utfoldelse.
- Engasjerte, rause og dyktige pedagogiske medarbeidere.
- Stort mangfold av kulturelle opplevelser.

Presentasjon av Spurvegården

Barnehagens samfunnsmandat er å tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Den skal både være en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre. Barnehagen skal støtte og ta hensyn til det enkelte barn, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas.

Kontaktinformasjon

Gulspurven + Doktorgården = Spurvegården

Virksomhetsleder for Spurvegården

Kristina Holst Jutila

Mobil: 90728563

Kristina.holst.jutila@hurum.kommune.no

Gulspurven barnehage

Besøksadresse: Jordet 1

3480 Filtvet

Tlf: 32278270

Kontor: 32278271

Pedagogiske ledere:

Hanne.dørdal@hurum.kommune.no

Jan.Erik.Jelle@hurum.kommune.no

Gro.Lennestad.Harnes@hurum.kommune.no

Doktorgården barnehage

Besøksadresse: Vestre Strandvei 22 3482Tofte

Tlf: 32278260

Kontor: 32278261

Pedagogiske ledere:

Vivian.Evje@hurum.kommune.no

Heidi.Berntsen@hurum.kommune.no

Lisbet.Odden@hurum.kommune.no

Fau- representanter:

Gulspurven

Nøtteliten: Lina Andrijauskaite

Vara: Nina Warme

Lille Måltrost: Maria Eek

Vara: Vivian Lennestad

Doktorgården

Blåveisen: Lars-Fredrik G. Børresen

Vara: Hanne Torgersen

Mariehøna/Smørblomsten: Camilla Furuvald

Vara: Sara S. Sundin

S.U- representanter (samarbeidsutvalget):

Ansatt: Lisbet Odden

Forelder: Leder av FAU

Politiker: Inger Gammelsæther

Leder SU: Inger Gammelsæther

Sekretær: Kristina Holst Jutila

Barnehagens mål og satsingsområder 2017-2018

Våren 2016 søkte barnehagene i Hurum kommune om å bli språkkommune. Vi ble valgt ut som en av 27 kommuner i Norge til å delta. For å styrke språkarbeid og arbeid med barns tidlige leseutvikling har regjeringen lansert nasjonal strategi, Språkløyper. Arbeidet med språkløyper er en del av kommunens satsningsområde, og noe alle barnehager i Hurum kommune skal jobbe med. Det er utarbeidet en egen strategiplan som omfatter barnehager og skoler i Hurum kommune.

Dette arbeidet startet Spurvegården med i november 2016, men vi ønsker å videreføre arbeidet til neste barnehageår.

Spurvegården barnehage er den barnehagen i Hurum med flest minoritetsspråklige barn. Vi ser at det er av stor betydning å få økt kunnskap om hvordan barn tilegner seg språk. Dette gjelder både de som er flerspråklige, og de som har norsk som morsmål.

Kjernekomponentene i Språkløyper:

Kompetanseutviklingspakken har tre kjernekomponenter fordelt på ti økter:

Språklæring:
• Barns språkutvikling.
• Språk og lesing.
Ulike måter å lese på:
• Samtalen som arbeidsform.
• Å lese flere ganger.
• Å lese bilder.
• Konkrete og ordforråd.
• Å lese tekster med gjentakende mønster.
Lesing for alle:
• Leselyst.
• Leselogg.
• Foreldresamarbeid.

*«Lesing er for sinnet,
hva mosjon er for kroppen»*

-Richard Steele

Hovedmålsetting:

Som en flerkulturell barnehage skal vi tilpasse innlæring av språk til hvert enkelt barns behov.

Delmål:

- Personalet må være bevisste i sin bruk av bøker.
- Personalet må få kunnskap om barns tilegnelse av språk.
- Alle har ansvar for at barna blir lest for.
- Personalet skal delta i lek, og være støttespillere i leken på barnas premisser.
- Barn og voksne skal ikke forstyrres når de er samspill av andre voksne.
- Skape leseglede for alle.

Spurvegårdens tiltak:

- Nettverk i egen barnehage og sammen med de andre barnehagene i kommunen.
- Bruk av barnehagens språkverktøy.
  - ✓ Begrepsutviklings koffert, språkkista og snakkepakka.
- Bruk av språkpakker.
- Lesegrupper for barna.
- Dramatisering av bøker.
- Bruk av konkrete når vi leser.
- Observasjoner.
- Lekegrupper.
- Innkjøp av bøker.
- Involvere barnas foreldre.

Metode:

En språkløype består av 10 økter som personalet skal igjennom i løpet av et år. Hver økt består av ulike oppgaver personalet skal utføre. Hver økt varer mellom 45-60 minutter. Oppgavene gjennomføres IGP (individuell, i gruppe og i plenum). Etter hver økt vil personalet få et mellomarbeid som de skal jobbe med ute på avdelingene sammen med barna. Språkløyper er nettbasert, og alle har tilgang til å se gjennom de ulike øktene vi skal gjennom.

Mellom hver økt vil assistentene møtes i nettverk i egen barnehage for å reflektere, dele erfaringer og diskutere det arbeidet som gjøres på hver avdeling. Avdelingsmøter, pedagogmøter og LP (læringsmiljø og pedagogisk analyse) møter vil også brukes til dette. Hver avdeling lager en evaluering på slutten av perioden, før vi skal gjennom neste økt. Evaluering og erfaringer hver avdeling har gjort presenteres på personalmøtet, før vi starter på neste økt av språkløyper. Evalueringene samles i en felles perm for arbeidet med Språkløyper. I tillegg vil det være nettverk for styrere og pedagogiske ledere sammen med kommunens andre barnehager.

Barnehagen ønsker å involvere foreldrene gjennom å oppfordre de til å lese for barna sine, samt ha Språkløyper som tema på foreldremøter og foreldresamtaler. Personalet skal forberede, gjennomføre og evaluere alle aktiviteter de gjør med barna. Dette gjelder alt fra hverdagsaktiviteter, til planlagte aktiviteter. Dette er samme metode som brukes ved lesing av bøker, og skal være en arbeidsmåte i barnehagen vår. Vi må være bevisste på viktigheten av hvordan vi bruker språket vårt sammen med barna.

Forberedelse og evaluering er viktige grep i innlæringen av språk.

Barns medvirkning

Barns medvirkning er nedfelt gjennom FNs barnekonvensjon og i lov om barnehager (§3). Barnekonvensjonen art. 12 slår fast at *barnet skal ha rett til å gi uttrykk for sine synspunkter i saker som berører det, og barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.*

Medvirkning må ikke forveksles med medbestemmelse. Det innebærer at barn skal delta aktivt i utformingen av barnehagens innhold. Barn har rett til å få støtte i å uttrykke seg, bli synlige og ha en påvirkning i sin egen hverdag. Barna skal jevnlig få muligheten til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering gjennom personalets ulike arbeidsmåter. Videre må barnehagen organiseres og planlegges slik at det gis tid og rom for barns innspill.

Spurvegårdens tiltak:

- Barna opplever å bli anerkjent og respektert for den de er
- Alle barn blir sett og pratet med hver dag
- Barna er med og planlegger arrangementer og aktiviteter
- Barna er med på å påvirke arrangementer og aktiviteter
- De eldste barna er med på og «stemme over» ulike valg
- Vi har planer og planlagte aktiviteter, men vi kan endre tema og fokus i hverdagen ut i fra barnas behov og interesser
- Jobber med prosjekter ut i fra barnas interesser

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere god sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. Alle barn i barnehagen skal erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre og med voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

«Barnehagen har et samfunnsmandat i tidlig forebygging av diskriminering og mobbing».

Spurvegårdens tiltak:

Vi har til hensikt å øke barns sosiale kompetanse gjennom, å øve på ferdigheter i empati, problemløsning og mestring av sinne i sosiale sammenhenger.

Den grunnleggende drivkraften i arbeidet er å bygge videre på det positive barna gjør. Barna trener på å kommunisere, omgås andre på en positiv måte og øke evnen til å takle problemer og utfordringer.

For de yngste barnegruppene fokuserer vi på følelser ved å ha fokus på ansiktsuttrykkene glad, sint, lei seg, overrasket og redd.

Opplegget for de eldste er delt i tre områder:

Empati hvor barna trener på:

- Kjenne igjen tegn på følelser
- Setter seg inn i andres situasjon
- Viser medfølelse og omtanke for andre

Mestring av sinne hvor barna trener på:

- Legge merke til hvordan sinne føles
- Bruker teknikker for å dempe sinne

Problemløsning hvor barna trener på:

- En metode som de kan bruke i sosiale situasjoner

Fokus 2017/2018 vil være å øke barnets selvoppfatning

Selvoppfatning = Selvfølelse + Selvtillit

Spurvegårdens tiltak:

Barn utvikler positiv selvfølelse når de opplever at de er verdifulle for andre mennesker uavhengig av hvordan de har prestert. Selvtillit er mer knyttet til konkrete ferdigheter/prestasjoner (for eksempel å synge, løpe og lignende). Hvis et barn har god selvfølelse, er selvtillit sjeldent et problem. Hvis et barn har god selvtillit får ikke barn en automatisk god selvfølelse.

Konkret hvordan Spurvegården jobber med selvoppfatning:

- Vi gir barna bekræftelse; et vennlig blikk, ros, et klapp på skulderen, tommel opp, sier hei med navn.
- Vi anerkjenner barnas følelser
- Vi viser at vi er glade i barna – liker dem
- Vi setter ord på barnas positive adferd og presentasjoner – vi får mer av det vi har fokus på
- Vi tilrettelegger for gode leke vilkår, og sørger for at alle har minst en lekevenn
- Vi viser at det er lov å prøve og å feile – øve seg

Omsorg

-Er å ta vare på barnet

Omsorg preger situasjonene i hverdagslivet vårt. For eksempel i lek, læring og i rutinesituasjoner som påkledning, måltid og stell. I stellesituasjoner gir vi gode opplevelser for barna gjennom trygghet og nærhet. I barnehagen er måltidet en hyggestund som gir oss gode og sunne matvaner. Måltidet er en læringssituasjon og vi er opptatt av at de skal kommunisere med hverandre. For eksempel er vi bevisste på at vi sender, spør «kan jeg få», rydder etter oss og takker for maten. Under trygge rammer med trygge voksne, får barna utfolde seg i frileken. De tester sine egne grenser i forhold til seg selv og andre. Barns tanker, meninger og følelser blir tatt på alvor. Vi voksne er gode rollemodeller som viser interesse og vi er sensitive i forhold til å møte barnet der det er. Vi bruker tid til god kommunikasjon slik at barnet føler seg betydningsfullt og verdifullt - «Jeg er glad for å se deg!»

Fokusområde:

Tilgjengelige voksne. I Spurvegården barnehage ønsker vi å fokusere på å ha tilgjengelige voksne der barna er. For oss handler omsorg om gode og varme relasjoner. Relasjoner mellom barna og relasjoner mellom barn og voksne. En måte vi viser omsorg på er gjennom og alltid ha et fang og at vi er tilgjengelige for barna der de er.

Danning

- Er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter.

Barnehagen er en arena for barnas utvikling av danning. Danning er en kontinuerlig prosess der vi utvikles som individ, samtidig som vi lærer å fungere i et fellesskap. Barnas danning handler om refleksjoner i og rundt lek og læring. For eksempel å måtte ta hensyn til hverandre, eller ta i bruk det de lærer i ulike situasjoner. Det er vi voksnes oppgave å sørge for at barna blir sett som individer. Ved å se hvert enkelt barn og gi en positiv respons til barnas meninger, opplever de at deres meninger teller og at de har medbestemmelse i fellesskapet. Dette bidrar til utvikling av god selvfølelse. I barnehagen knytter barna vennskapsbånd, erfarer å være sammen med andre og å være en del av et gruppefellesskap. Ved å være i en gruppe lærer man å ta hensyn til andre, ha selvkontroll og å vente på tur. Barna lærer å takle forskjellighet, samtidig skal de ha forståelse for frihet, selvbestemmelse, myndighet og fornuft. Vår oppgave er å være gode veiledere og rollemodeller for barna, og vi er bevisst på våre holdninger og handlinger.

Lek

- Er det viktigste i et barns liv

Lek er frivillig øvelse i sosial læring. Derfor er leken en stor del av barnas hverdag i barnehagen.

Fokusområde:

Gi barna gode erfaringer og opplevelser som de kan bygge videre på. For barn, er leken det mest sentrale i deres liv. Gjennom leken bygger de egen kompetanse, lærer av hverandre og

høster nye erfaringer. Det er vårt ansvar som ansatte å tilrettelegge slik at barna får disse erfaringene med seg videre i livet. Det gjør vi gjennom å gi leken god plass og tid. Vi legger ofte opp til lekegrupper, med tilgjengelige voksne for å gi barna trygge rammer til leken.

Læring

- Er å tilegne seg ny kunnskap.

Barnehagen er en unik læringsarena. Læring er en naturlig konsekvens av danningsprosessen. Læring skjer gjennom hele dagen, i alle situasjoner. Barn lærer med hele seg- gjennom sanser, lek og erfaring. Barna lærer gjennom alt de gjør hele dagen, både i formell og uformell situasjoner.

Fokusområde:

La barna lære gjennom egne erfaringer. I Spurvegården barnehage har vi formelle læringsarenaer som f.eks. prosjektarbeid, tema, samlingsstund og førskolegrupper. De uformelle læringsarenaene er representert gjennom alt som skjer i hverdag, f.eks. frilek, måltid, påkledning og stell. Barna får oppleve glede av å lære og å mestre i barnehagen. I de daglige situasjonene, er vi tilgjengelige og bevisste på at barn skal lære gjennom det de gjør. Vår jobb som voksne er å legge til rette for barns undring og nysgjerrighet gjennom hele barnehagedagen.

Fagområdene i Rammeplanen

Rammeplanen beskriver 7 fagområder vi skal ha fokus på gjennom året. Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt, og fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere av disse områdene vil være representert i temaopplegg, i forbindelse med hverdagsaktiviteter, i lek og samspill.

«Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold ... ..»

«Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Barnehagen skal bruke ulike materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdet.»

I Spurvegården barnehage jobber vi med fagområdene og progresjon på følgende måte:

Vi har laget en progresjonsplan for alle Fagområdene. Den beskriver tiltak og aktiviteter vi gjør innenfor hvert Fagområde og hver aldersgruppe. Hele planen er for omfattende å gjengi her, så vi har valgt å legge ved en link. Vi følger ikke planen helt kategorisk. Hvis enkeltbarn eller en gruppe har behov for mer utfordringer, vil vi veksle på aktiviteter.

Progresjonsplan

Se vedlegg 1

Barnehagens planverktøy

Barnehagens årsplan beskriver hvordan vi jobber med Barnehageloven, Rammeplan for barnehagen og lokale satsningsområder for Hurum kommune. Ansatte i barnehagen skal benytte årsplanen som et overordnet arbeidsdokument. Foreldre skal gjennom planverktøyet til barnehagen, få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene. Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplan, i samarbeid med ansatte og foreldre. Årsplanen skal fastsettes av barnehagens Samarbeidsutvalg, og danne grunnlag for Barnehagemyndighetens tilsyn med barnehagen.

Vi har valgt å dele planverket vårt i to dokumenter.

Plandokumentene bygger på hverandre og må sees i sammenheng.

- Årsplan for Spurvegården barnehage (dette dokumentet). Årsplanen beskriver hvordan vi jobber med Formålsparagrafen og målene i Loven og Rammeplanen. Årsplanen skal gi foreldre, eier, barnehagemyndighet og andre interesserte informasjon om barnehagen. Årsplanen er et forpliktende måldokument for personalet.
- Periodeplaner. Sendes på mail til foreldrene ca. annen hver måned. Her beskrives mål og metoder mer detaljert, og viktige datoer og arrangement blir presentert.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagens pedagogisk virksomhet skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Vi skal tilrettelegge for medvirkning fra barn, foreldre, ansatte og eier.

Barnegruppens og det enkelte barns trivsel, språk og utvikling skal observeres og vurderes fortløpende.

Spurvegården tiltak:

- Periodeplan til foreldre.
- Personalet planlegger, dokumenterer og reflekterer over den pedagogiske virksomheten med utgangspunkt i barnas interesser og initiativ, personalets kunnskap og foreldrenes tilbakemeldinger.
- Refleksjonstid – avdelingsmøter, ped-møter og personalmøter.
- Deler erfaringer og progresjon i prosjektarbeidene mellom avdelingene gjennom året på personalemøter.

Sammenheng barnehage – skole

Vi skal styrke sammenhengen, og skape en god overgang mellom barnehage og skole. Det skal legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte og glede seg til å begynne på skolen. Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for at det blir en god sammenheng for barnet. Dersom det er behov for spesiell tilrettelegging for enkeltbarn, skjer dette i nært samarbeid med barnets hjem. I Hurum kommune er det lagt opp til rutiner for overgangen mellom barnehage og skole og et overføringsskjema for hvert barn skal utarbeides sammen med foreldrene.

Spurvegårdens tiltak:

For å få til en god overgang mellom barnehage og skole, har vi ukentlige førskoletreninger hvor 5-åringene har sin egen tid hvor vi gjør oppgaver, snakker og leker. Dette for å forberede barna på noe av det som vil skje på skolen, og leke inn ny læring. Vi har satt opp et eget årshjul i forhold til opplegget, hvor vi har plukket ut noen temaer vi mener er viktige at barna har fått noen erfaringer i før skolestart. Årshjulet jobbes parallelt med barnehagens satsningsområder som omhandler språk og sosial kompetanse.

Samtidig ønsker vi at førskolebarna i våre to barnehager skal møtes noen ganger i året og bli kjent med hverandre. Her kan nye relasjoner oppstå, og det blir en forventning om å møte de igjen på skolen.

Mai/juni får vi besøk av de kommende 1.klasselærerene, hvor vi har en samling og barna kan få stille spørsmål og få litt informasjon om skolen. Pedagogene i barnehagene fyller ut et eget skjema om hvert enkelt barn, med tillatelse av foreldrene og gir til lærerne. Dette for å forberede skolen ved eventuelle behov, og for å gi lærerne et lite innblikk i hvordan barnegruppen kan bli. Vi prøver også på å få til besøk på skolen før sommeren.

Tilvenning

Barnehagens mål med tilvenningsperioden er å gjøre barn og foreldre trygge i barnehagens omgivelser og på de voksne på avdelingen.

Barnehagen setter av tre tilvenningsdager til hvert barn. Dette fordi de fleste foreldre får 3 dagers permisjon fra jobben til tilvenningen. Barnehagen anbefaler at de som har mulighet til å bruke flere dager, gjør dette.

Før barnet begynner i barnehagen får det tildelt en primærkontakt, en voksen som har hovedansvaret for barnet når det begynner i barnehagen, og til barnet er trygg på sine nye omgivelser. Primærkontakten er sammen med barnet de første dagene.

De tre første dagene skal være korte dager i barnehagen. Vi ønsker at barnet skal gå hjem før det blir veldig sliten, slik at de har en positiv opplevelse av barnehagen når det går hjem.

Overgang nye avdelinger

Å skulle bytte avdeling for barna kan være en stor endring i hverdagen til barna. Det er viktig å starte tilvennings prosessen i god tid. Det er viktig å skape gode og trygge relasjoner til de

voksne og barna som er på den nye avdelingen. Det er viktig å bli kjent med rutinene og hverdagen på den nye avdelingen en skal over til. Vi går jevnlig på besøk til den nye avdelingen, vi deltar i hverdagssituasjoner på den nye avdelingen, vi snakker mye om og setter ord på at barna skal begynne på en annen avdeling. Det er også viktig at vi i samarbeid med hjemmet starter tilvenning til ny avdelingen sammen. Det gjør vi ved at foreldrene også snakker om og forbereder barna på skifte av avdeling

Foreldremedvirkning

Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er foreldrenes ansvar ifølge barnekonvensjonen og barneloven. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet.

Både foreldre og personale må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er personalets oppgave å forvalte. Barnehagen må forholde seg til foreldre enkeltvis, og samtidig hele gruppa. Foreldre skal være trygge på at barna deres får omsorg, blir sett og respektert og at de får delta i et fellesskap som gjør dem godt.

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal barnehagen ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldremedvirkning og samarbeid i Spurvegården barnehage:

- Samarbeidsutvalget: (SU) 2 representanter fra foreldrene og 2 fra ansatte. Styrer fungerer som sekretær. SU fastsetter blant annet barnehagens årsplan.
- Foreldremøte: Møte for alle foreldrene en gang i året. Eventuelt temamøte i tillegg.
- Foreldresamtaler: Samtaler med begge foreldrene 2 ganger i året, der begge foreldrene er invitert.
- Daglig kontakt: En viktig møteplass mellom foreldre og ansatte der mye informasjon utveksles.
- Foreldretavle: Det er viktig å stoppe opp og lese oppslag og se på bildedokumentasjonen som henger oppe.
- Kommunikasjon via mail: Barnehagen sender jevnlig ut informasjon til foreldrene. Det er viktig at foreldrene holder seg oppdatert og leser mail.

Årskalender

August/ September: Periodeplan 1
Tilvenning og sosial kompetanse

Oktober/November: periodeplan 2
Høst-Brammvern-FN dagen-Advent

Desember: Periodeplan 3
Jul

Januar/Februar: Periodeplan 4
Vinter-Samefolket-Karneval

Mars/ april: Periodeplan 5
Vår-Påske-Asbjørnsen og Moe

Mai/Juni: Periodeplan 6
17 mai- Asbjørnsen og Moe

Juli: Periodeplan 7
Sommer

Planleggingsdager 2017/ 2018:

Disse dagene er barnehagen stengt.

- 17. og 18. august 2017
- 27. oktober 2017
- 02.januar 2018
- 18.mai 2018

Link til Hurum kommunes hjemmeside:
www.hurum.kommune.no

Link til Hurum kommunens vedtekter:
<http://www.hurum.kommune.no/globalassets/oppvekst-og-utdanning/vedteketer-for-kommunale-barnehager.pdf>

Vedlegg 1

PROGRESJONSPLAN FOR FAGOMRÅDENE I RAMMEPLANEN FOR SPURVEGÅRDEN BARNEHAGE

I løpet av årene barna er i barnehage skal de få ulike opplevelser og erfaringer, og de skal lære stadig med. Vår oppgave er å gi dem oppgaver som de opplever at vi mestrer, og vi skal gi dem utfordringer slik at de får nye mål å strekke seg mot. Følgende tabell viser fagområdene, mål vi har satt oss knyttet til de ulike aldersgruppene, og hvordan vi skal nå målene. Barn lærer ulikt og har ulike forutsetninger. Vår inndeling etter alder har utgangspunkt i gjennomsnittet, og barna vil nå målene ulikt.

Kommunikasjon, språk og tekst		
Alder	Mål	Hvordan
1-2 år	Skape et godt språkmiljø Barnet skal bruke språk nonverbalt, ved «babbling» og med enkle setninger Barnet skal bli glad i å se i bøker	Bli kjent med billedbøker, pekebøker og iPad sang med bevegelse og uten bevegelse, Få kjennskap til rim, regler og eventyr Snakke med barnet med et språk det kan forstå Gi dem Konkrete erfaringer
2-3 år	Skape et godt språkmiljø Barnet skal bruke språk nonverbalt, ved «babbling» og med enkle setninger Barnet skal bli glad i å se i bøker	Bruk av bilder/ konkrete i fortellinger og hverdagslige aktiviteter Sanger, rim og regler Lyttertrening Å sette ord på ønsker og følelser Få kjennskap til digitale verktøy Oppfordre til rollelek
3-4 år	Kunne lytte til hverandre og ta imot beskjeder Øve seg på å få oppmerksomhet og snakke i gruppe Kunne fortelle litt på egenhånd	Samlingsstunder, runden rundt i ringen Veiledning fra voksne Rutinesituasjoner Ordensbarn Sanger, rim og regler Nysgjerrige voksne som spør og prater med barna, bruk av bilder
4-5 år	Kjenne igjen forbokstaven i navnet	Bilder av bokstaver, øve på ark

	<p>sitt</p> <p>Kunne sette ord på følelser</p> <p>Lære seg lengre eventyr og fortellingsanger</p> <p>Få kjennskap til medier</p>	<p>Bøker, eventyr, sanger, rim og regler</p> <p>Samtaler</p> <p>Bruke film, iPad etc.</p>
5-6 år	<p>Kunne skrive navnet sitt</p> <p>Kunne si sitt eget etternavn og vite navnet på plassen en bor</p> <p>Kjenne igjen en del av bokstavene, og fått en forståelse av at bokstavlyden settes sammen til ord</p> <p>Kunne gjenfortelle og skape en tekst</p>	<p>Bokstavlære, bilder og lyder, prøve ut</p> <p>Øve på steder og navn</p> <p>Synlige bokstaver og bilder</p> <p>La barna få prøve selv å fortelle, bruk av bilder, støtte fra voksne</p>

Kropp, bevegelse, mat og helse		
Alder	Mål	Hvordan
1-2 år	<p>Lære å reise seg opp og gå</p> <p>Kunne gå korte turer</p> <p>Bli oppmerksom på kroppen sin</p> <p>Drikke av kopp</p> <p>Bruke fingrene til å gripe og holde</p> <p>Begynne å tilegne seg gode matvaner</p> <p>Vaske hendene med hjelp</p>	<p>Bli trygge på seg selv, voksne og andre barn i barnehagen</p> <p>Gjøre barna oppmerksomme på kroppsdelene</p> <p>Ta barna med i ulike «fysiske omgivelser»</p> <p>Enkle puslespill, ark/tegnestifter, maling og plastelina</p> <p>De voksne hjelper til med håndvask, viser og veileder</p>
2-3 år	<p>Lære å reise seg opp og gå</p> <p>Kunne gå korte turer</p> <p>Bli oppmerksom på kroppen sin</p> <p>Drikke av kopp</p> <p>Bruke fingrene til å gripe og holde</p> <p>Begynne å tilegne seg gode matvaner</p> <p>Vaske hendene med hjelp</p>	<p>Kunne gå litt lengre turer enn de yngre</p> <p>Klare seg i ulendt terreng</p> <p>Sykle</p> <p>Øve på å kle av og på seg selv</p> <p>Motivere til å gå på do</p> <p>Sundt og variert kosthold</p> <p>Spise selv</p> <p>Mestringsglede</p>

3-4 år	<p>Utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp, og for at alle er forskjellige</p> <p>Styrke selvfølelse ved å mestre å hoppe, rulle, krabbe og balansere</p> <p>Utvikle finmotorikk - pinsettgrep</p> <p>Tegne hodefoting</p> <p>Øve på å kle på seg selv</p>	<p>Samtaler i samlingsstund etc., bruk av bøker og bilder</p> <p>Tilrettelegging av motoriske øvelser, både grovmotorisk og finmotorisk, eks: hoppe ned fra et trappetrinn og perle</p> <p>Lek</p> <p>Barna får tegne og eventuelt veiledning fra voksen</p> <p>Tid til å øve seg på påkledning, veiledning, ser på andre barn</p> <p>Motivasjon og gode ord fra voksne</p>
4-5 år	<p>Kunne kaste og ta imot stor ball</p> <p>Mestre av og påkledning selv</p> <p>Få kjennskap til sunn mat</p>	<p>Ha baller, erteposet e.l. tilgjengelig i barnehagen, leke og veiledende voksne</p> <p>Motivasjon og gode ord fra voksne</p> <p>Smøremåltider og mat i barnehagen, og samtaler</p>
5-6 år	<p>Bruke naturen til kroppslige utfordringer</p> <p>Få kunnskap om hvordan vi tar vare på miljøet i barnehagen, hva som er bra for oss</p> <p>Blyantgrep</p>	<p>Være ute i barnehagen og på tur, finne motoriske utfordringer</p> <p>Kildesortering</p> <p>Samtaler om hva som er sunt og hvordan vi skal få en fin hverdag</p> <p>Veiledning fra voksne</p>

Kunst, kultur og kreativitet		
Alder	Mål	Hvordan
1-2 år	<p>Barna skal introduseres for et variert utvalg av formingsmaterialer</p> <p>Barnehagen skal legge til rette for samhörighet og kreativitet</p> <p>Barna skal få erfaring og opplevelse med musikk, dans, drama, teater og litteratur</p>	<p>Erfare og oppleve ulike materialer og uttrykksformer</p> <p>Få oppleve drama og musikk på sitt nivå</p> <p>Få opplevelser knyttet til tradisjoner som jul, påske og karneval og delta i barnehagens tradisjoner</p>
2-3 år	<p>Barna skal introduseres for et variert utvalg av formingsmaterialer</p> <p>Barnehagen skal legge til rette for</p>	<p>Bli kjent med navn på farger</p> <p>Innføre flere typer formingsmateriell</p>

	<p>samhørighet og kreativitet</p> <p>Barna skal få erfaring og opplevelse med musikk, dans, drama, teater og litteratur</p>	<p>Varierte musikk opplevelser</p> <p>Gi inspirasjon til kreativitet</p> <p>Opplive andre som dramatiserer</p>
3-4 år	<p>Lære seg fargene</p> <p>Gi barna erfaringer med å dramatisere eventyr og sanger</p> <p>Gi barna erfaringer med å bruke medier (eks film)</p>	<p>Ha formingsmaterieill tilgjengelig for barna og bruke fargenavnene aktivt i språket</p> <p>Opplive andre som dramatiserer, prøve seg selv, bøker og sanger</p> <p>Bruk av dokumentasjon, kamera og iPad, for å inspirere til kreativ tenkning</p>
4-5 år	<p>Gi barna mulighet til å skape og utfordre fantasien</p> <p>Gi barna kjennskap til at det finnes ulike kulturer</p>	<p>Dramatisering og sang, samlingsstund, fremførelser, forestillinger og utstillinger</p> <p>Bilder, samtaler, film</p>
5-6 år	<p>Få grunnleggende kunnskap om hva som skjer når farger blandes</p> <p>Gi barna erfaring med å dramatisere selv</p>	<p>Praktiske aktiviteter og undring</p> <p>Dramatisering og sang, samlingsstund, fremførelser, forestillinger og utstillinger</p>

Natur, miljø og teknologi		
Alder	Mål	Hvordan
1-2 år	<p>Barna skal få oppleve glede og undring over naturens mangfold ved å ferdes i naturen.</p> <p>Få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen.</p>	<p>Bli glade i å være ute i naturen</p> <p>Bruke nærområdet</p> <p>Legge til rette for varierte opplevelser ute.</p> <p>Få mulighet til å bruke sansene og undre seg</p> <p>Få kjennskap til norske husdyr</p>
2-3 år	<p>Barna skal få oppleve glede og undring over naturens mangfold ved å ferdes i naturen.</p> <p>Få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen.</p>	<p>Bevege seg i ulikt terreng. Gi utfordringer</p> <p>Plante, så å høste inn</p> <p>Bli bevisstgjort årstidene, endringer i naturen</p> <p>Få kjennskap til hvor maten vi spiser</p>

		<p>kommer fra</p> <p>Se, lukte, smake, høre, føle</p> <p>Bli miljøbevisste i forhold til søppel-sortere</p>
3-4 år	<p>Gi barna erfaring med å bygge og konstruere</p> <p>Bli kjent med årstidene</p> <p>Gi barna erfaring med det som lever og vokser i naturen</p> <p>Bære egen sekk på tur</p>	<p>Klosser, lego, pinner etc.</p> <p>Bøker/bilder, samtaler, undring og praktiske aktiviteter hvor barna får førstehåndserfaringer</p> <p>Gå på tur</p>
4-5 år	<p>Bli kjent med barnehagen sitt nærområde</p> <p>Gi barna erfaringer med naturfenomener</p> <p>Gi barna erfaring med skogen og fjæra</p>	<p>Gå på tur utenfor barnehage sitt område, gå på besøk</p> <p>Bøker/film, samlinger</p>
5-6 år	<p>Pakke og bære egen sekk på tur</p> <p>Bli bevisst på å verne om miljø</p> <p>Få kjennskap til fotoapparat, kopimaskin og iPad</p>	<p>Gå på tur, beskjed fra voksen hva som skal være med i sekken + etter sjekk</p> <p>Rydde opp etter oss i naturen, øve på å behandle naturen fint</p> <p>La barna delta aktivt i prosjekter og dokumentasjon</p>

Etikk, religion og filosofi		
Alder	Mål	Hvordan
1-2 år	<p>Få mulighet til å tilegne seg samfunnets grunnleggende verdier og kjennskap til tradisjoner og høytider</p> <p>Få mulighet til å tilegne seg empati og utvikle konstruktive og nære relasjoner til andre mennesker.</p> <p>Opplive anerkjennende voksne som gir barna rett til å medvirke i sin egen utvikling</p> <p>Opplive voksne som inspirerer og</p>	<p>Markere høytider på enkelt nivå</p> <p>Opplive anerkjennelse respekt og omsorg</p> <p>Ta barna på alvor</p> <p>En begynnende empati</p> <p>Vennskap og lek mellom barna</p> <p>De voksne setter ord på barns følelser</p> <p>Gi tid og rom for barnas lek og lyd</p>

	inviterer til undring over grunnleggende spørsmål	
2-3 år	<p>Få mulighet til å tilegne seg samfunnets grunnleggende verdier og kjennskap til tradisjoner og høytider</p> <p>Få mulighet til å tilegne seg empati og utvikle konstruktive og nære relasjoner til andre mennesker.</p> <p>Oppleve anerkjennende voksne som gir barna rett til å medvirke i sin egen utvikling</p> <p>Oppleve voksne som inspirerer og inviterer til undring over grunnleggende spørsmål</p>	<p>Innblikk i hvorfor vi feirer jul og påske</p> <p>Gir rom for undring og filosofi.</p> <p>Erfaring i å dele med andre og ta egne valg.</p> <p>Prate om følelser: Glad, lei seg, sint, redd</p> <p>Gjenkjenne følelser hos andre og</p> <p>Utvikle evne til empati</p> <p>Basis høflighetsfraser, hei-hade-takk, kan jeg få?</p> <p>Turtaking.</p> <p>Øve på å lytte til hverandre</p> <p>Få venner</p>
3-4 år	<p>Lære å vise hverandre omtanke</p> <p>Lære å ta hensyn til hverandre</p> <p>Lære å løse konflikter</p>	<p>Øve på å lytte og å se andre</p> <p>Prate om følelser, og om hvordan vi er mot hverandre</p> <p>Bruke bøker</p> <p>Voksne er gode forbilder og veiledere i situasjoner som oppstår mellom barna</p>
4-5 år	<p>Lære seg å sette seg inn i den andre sin situasjon</p> <p>Få kjennskap til ulike høytider</p>	<p>Fort. 3-4 år stadiet</p> <p>Sang, bilder, fortellinger om ulike høytider</p>
5-6 år	<p>Lære seg å sette egne behov til side og handle til beste for andre</p> <p>Bli kjent med andre religioner</p>	<p>Voksne må være gode veiledere, snakke mye om hva vi kan gjøre for andre</p> <p>Sang, bilder, fortellinger om ulike religioner</p>

Nærmiljø og samfunn		
Alder	Mål	Hvordan
1-2 år	<p>Bli kjent med samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet</p> <p>Få innsyn i ulike tradisjoner og</p>	<p>Bli kjent i og rundt barnehagen.</p> <p>Små turer i området rundt barnehagen</p>

	<p>levesett</p> <p>Barna skal oppleve at gutter og jenter er likestilt</p> <p>Bli kjent med den samiske kulturen</p>	<p>Bli en del av et felleskap og erfare å måtte ta hensyn til hverandre.</p> <p>Nasjonaldagen, 17. mai</p> <p>Samefolkets dag, 6. februar.</p>
2-3 år	<p>Bli kjent med samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet</p> <p>Få innsyn i ulike tradisjoner og levesett</p> <p>Barna skal oppleve at gutter og jenter er likestilt</p> <p>Bli kjent med den samiske kulturen</p>	<p>Utvide kjennskapen i nærmiljøet.</p> <p>Lære å ta hensyn til hverandre.</p> <p>Opplive dyr på nært hold</p> <p>Nasjonaldagen, 17. mai.</p> <p>Samefolkets dag, 6. februar.</p> <p>17.mai-Se på flagget, nasjonalsangen og andre sanger og bilder</p> <p>samefolkets dag-se på flagg, sanger og bilder</p>
3-4 år	<p>Bli kjent med nærmiljøet</p> <p>Få kjennskap til bakgrunn for feiring av nasjonaldagen</p>	<p>Gå på tur i nærmiljøet og dra på besøk til eks. butikken, biblioteket</p> <p>Forberedelser til 17. mai</p>
4-5 år	<p>Bli kjent med andre kulturer og levesett</p> <p>På tur i nærmiljøet</p>	<p>Samedagen, forberedelser i forkant. Sang, fortelling, bilder m.m.</p> <p>Gå på tur og bli kjent i nærmiljøet, besøke eks. butikken, biblioteket</p>
5-6 år	<p>Utvikle barnas kunnskaper rundt trafikkopplæring</p> <p>Bli kjent med Tofte Skole</p>	<p>Gå på tur der det er trafikk, samtaler</p> <p>Besøke skolen, hilse på lærerne</p> <p>Treffe andre førskolebarn fra andre barnehager</p>

Antall, rom og form		
Alder	Mål	Hvordan
1-2 år	<p>Utvikle barnas matematiske kompetanse gjennom lek, styrte aktiviteter og spontane hverdagsaktiviteter</p>	<p>Sortering</p> <p>Begreper: Over og under</p> <p>Finne sin egen plass, i gangen, og ved bordet</p> <p>Er introdusert med tallremse, særlig 1, 2, 3</p>

		<p>Bygge tårn</p> <p>Putte oppi, ta ut. Borte, titt tei</p> <p>Sanger, rim og regler med matematisk innhold</p> <p>De voksne er bevisste egen begrepsbruk</p> <p>Gi mulighet for erfaring med over og under, foran og bak, mange, få, noe, litt, mye.</p> <p>Sangleker og telleregler</p>
2-3 år	<p>Utvikle barnas matematiske kompetanse gjennom lek, styrte aktiviteter og spontane hverdagsaktiviteter</p>	<p>Bli kjent med tallene</p> <p>Fordele - en til meg, en til deg</p> <p>Begreper: liten - mellom - stor, over - under</p> <p>Erfaring med rom og plassering</p> <p>Pusle puslespill</p> <p>Kunne telle til 3</p> <p>Vite hva sirkel, firkant, og trekant er</p> <p>Bruke enkle spill med telling, former, farger</p> <p>Bøker, regler, sanger, sangleker</p> <p>Sammenlikne og se likheter og forskjeller</p>
3-4 år	<p>Gi barna erfaring med å sortere og klassifisere</p> <p>Kunne telle til fem</p> <p>Bli kjent med begrepene: størst og minst</p>	<p>Legge til rette for matematiske leker og oppgaver, oppmuntre til utforskning</p> <p>Tallbilder og symboler</p> <p>Øve på begreper, visualisere for barna</p>
4-5 år	<p>Kunne telle til ti, og stimulere interessen for tall</p> <p>Få erfaring med formene: rektangel, firkant, sirkel og trekant</p> <p>Tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper. Bli kjent med begrepene: foran og bak, over og</p>	<p>Legge til rette for matematiske leker og oppgaver</p> <p>Tallbilder og symboler</p> <p>Øve på begreper, visualisere for barna.</p> <p>Synlige geometriske former, øve på ordene</p>

	under, og ved siden av	
5-6 år	<p>Opplive glede med å utforske tall og former</p> <p>Få kjennskap til tallene</p> <p>Gi barna kjennskap til hva som er «en mengde»</p> <p>Kunne sortere og klassifisere</p>	<p>Legge til rette for matematiske leker og oppgaver</p> <p>Oppmuntre til å utforske tall og former m.m.</p> <p>Fortsetter med å øve på matematiske begreper</p>